

Alg 375

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia gminie m. Kołomyi koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

Wysoki Sejmie!

Ustawą z dnia 22. maja 1897 dz. u. kr. Nr. 32 nadano gminie miasta Kołomyi na trzy lata koncesyę po pobierania na 12 do miasta prowadzących drogach opłat kopytkowych odpowiadających taryfie I. kl. dla dróg krajowych z tą tylko zmianą, że opłata od bydła rogatego w zaprzęgu była o połowę niższą.

Na podstawie §. 9. ustawy z 5. lipca 1897 dz. u. kr. N. 43 przedłożył następnie Wydział krajowy koncesyę tę na dalsze trzy lata rozporządzeniami z 10. lipca 1900 l. 36153 dz. u. kr. Nr. 79, 1. września 1903 l. 76901 dz. u. kr. Nr. 97 i 29. maja 1906 l. 52374 dz. u. kr. Nr. 84.

Koncesya ta gaśnie zatem w ciągu 1909 r.

Obecnie Magistrat m. Kołomyi na podstawie uchwały Rady gminnej z dnia 10. września 1908 wniósł prośbę do Wydziału krajowego, popartą usilnie przez tamtejszy Wydział powiatowy, o wyjednanie koncesyi do pobierania przez lat 10 opłat kopytkowych według taryfy dwukrotnie wyższej niż dotychczasowa, a więc po 8, 4 względnie 2 h. od sztuki bydła.

Wśród 30 miast, objętych ustawą gminną z r. 1889 Kołomyja jest po Tarnopolu najrozleglejszem miastem. Obejmuje bowiem 4134 ha t. j. 7.184 morgów 906 sąż.², czyli więcej niż Lwów.

Długość dróg w Kołomyi wynosi około 50 km. zaś kanałów 26 km.

Według dawnej jak również i według nowej ustawy drogowej gmina miasta Kołomyi sprawuje zarząd wszystkich dróg gminnych I. i II. klasy w obrębie miasta położonych, a wydatki pokrywa z miejscowego funduszu drogowego.

Dochód z myta kopytkowego wpływa do tego funduszu i służy na brukowanie, lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich oraz na zakładanie i utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Prócz dochodu z myta kopytkowego wpływały do miejscowego funduszu drogowego miasta Kołomyi po koniec 1907 r. 4% z 10%-owego ustawowego drogowego dodatku do podatków bezpośrednich w gminie przypisanych. Nadto wpływał jeszcze ekwiwalent prestacyjny wynoszący 7% dodatków do podatków. Od r. 1908 w myśl nowej ustawy drogowej w miejsce owych (7+4) 11% dodatków wpływa jedynie do powyższego funduszu 9% dodatków, zatem o 2% mniej, co stanowi ubytek 3400 K. Wszystkie niedobory miejscowego funduszu drogowego — tak w myśl dawnej jak i obecnej ustawy drogowej — obowiązana jest pokrywać gmina dotacya

z innych funduszków a w braku tychże uchwalić odpowiedni dodatek do podatków bezpośrednich.

Według przedłożonych i zbadanych zamknięć rachunkowych miejscowego funduszu drogowego miasta Kołomyi z ostatniego dziesięciolecia dochód z myta kopytkowego wynoszący w r. 1898 — 14.805 K, wzrósł w roku 1907 do 16.195 K, wydatki zaś na cele drogowe wzrosły w tym czasie z 35.697 K (r. 1898) na 60.856 kor. (r. 1906). Wydatki te obejmowały także koszty budowy i konserwacji kanałów a mianowicie w r. 1898 — 1229 K, w 1906 — 6010 K.

Dotacja z funduszków gminnych wyniosła w ciągu tego 10-ciolecia 94666 K. Uchwałą z 10. września 1908 r. w sprawie wyjednania koncesyi kopytkowej z podwyższoną taryfą powzięła Rada gminna na podstawie szczegółowego programu robót na najbliższe dziesięciolecie. Według tego programu wydatki roczne na cele drogowe wynosić mają 68.000 K a w tem 15.800 K na budowę i konserwację kanałów, reszta na konieczne ściśle drogowe roboty konserwacyjne i budowlane. Z powyższych 15.800 K rocznie spodziewa się gmina wybudować rocznie około 500 m. b. kanałów, przez co, wobec tego, że długość kanałów wynosi 26 km., — gmina spełniłaby zaledwie małą część ciężącego na niej zadania na polu kanalizacji miasta.

Sprawa przeprowadzenia kanalizacji miasta Kołomyi jest ściśle związana z zabezpieczeniem ujścia tj. regulacją potoków Czarnego i Rydelówki, które często wylewają, niszcząc drogi i mosty miejskie a przy normalnym stanie wód z powodu małych spadków zatrzymują nieczystości i są źródłem chorób i śmiertelności.

Według przedłożonego przez gminę miasta Kołomyi w r. 1902 projektu generalnego, koszt kanalizacji miałyby wynosić . . . . . 1,629.300 K

zaś koszt regulacji potoków . . . . . 135.981 „

razem . . . . . 1,765.281 K.

Obecnie przeprowadzane są studia i zdjęcia na gruncie celem odpowiedniego sprostowania względnie uzupełnienia powyższego projektu.

Po wypracowaniu szczegółowych planów, przystąpi gmina — w miarę rozporządzalnych funduszków, o które także w innej drodze zamierza się starać — do wykonania w szerszym zakresie najpilniejszych robót przedwstępnych, oraz części sieci kanalizacyjnej. Konserwacja istniejących już kanałów wymaga rok rocznie znacznych kosztów, jak to wykazują zamknięcia rachunkowe funduszu drogowego, zwłaszcza, że kanały te są przeważnie drewniane.

Na pokrycie projektowanych we wspomnianym dziesięcioletnim programie robót, których koszt wynosić ma corocznie, poczynwszy od r. 1909 po 68.000 K, przewidywane są według obecnego stanu rzeczy następujące dochody:

1. 9% z 18% towego ustawowego drogowego dodatku do podatków 15.300 K

2. z myta kopytkowego na podstawie dotychczasowej koncesyi . 16.250 „

3. dotacja miasta . . . . . 6.000 „

4. drobne wpływy . . . . . 1.450 „

razem . . . 39.000 K.

Niedobór zatem roczny w ciągu objętego programem dziesięciolecia wynosić będzie 29.000 K.

Celem uzyskania funduszu na częściowe pokrycie tego niedoboru prosi gmina o podwyższenie taryfy opłat kopytkowych, z czego spodziewa się uzyskać dalszy dochód w kwocie około 16.000 K.

Nawet w razie udzielenia gminie koncesyi z podwyższoną taryfą pozostanie do pokrycia dalszymi dodatkami gminnymi niedobór roczny funduszu drogowego w kwocie 13.000 K, co przy wydatności grosza wynoszącej 1.700 K stanowi około 7·6% dodatków.

Według preliminarza funduszu gminnego miasta Kołomyi na rok 1908 wy-	
datki wynoszą	768.797 K
dochody	687.025 „
niedobór zatem	81.772 K

na którego pokrycie nałożono 48% dodatków.

Jeżeli gmina ma wykonać wskazany najkonieczniejszymi potrzebami program robót drogowych, w takim razie nawet przy koncesyi kopytkowej z podwyższoną taryfą, pomimo zapewnienia już funduszowi drogowemu subwencji 6.000 K rocznie z własnych funduszów, musi nakładać przez lat 10 po 7·6% na pokrycie niedoboru funduszu drogowego, co łącznie z dodatkami na cele administracyjne wynosić będzie około 56% dodatków.

W razie nieuzyskania koncesyi kopytkowej z podwyższoną taryfą, dodatki na pokrycie powyższego niedoboru funduszu drogowego wynosiłyby około 17%, co nadmiernie obciążałoby opodatkowanych w gminie.

Projektowana taryfa zbliża się co do wymiaru do taryf ustanowionych w koncesyach kopytkowych dla innych gmin, a nawet niższa jest w dwu pozycjach od jednej z obowiązujących taryf.

Na podstawie przedstawionego stanu rzeczy Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem gminie m. Kołomyi na trzy lata koncesyi na pobór myta kopytkowego według dwukrotnie wyższej niż obecna taryfa i wnosi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Stanisław Dąbbski, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia . . . . . o udzielaniu gminie miasta Kołomyi koncesyi na pobór
opłat kopytkowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel-
kiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic,
placów i dróg miejskich nadaje się gminie miasta Kołomyi,
na przeciąg trzech lat prawo do pobierania myta kopytkowego,
pod warunkami poniżej określonymi.

Art. II.

Gmina miasta Kołomyi pobierać ma myto kopytkowe
przy dwunastu rogatkach ustawionych w miejscach, gdzie
w obręb miasta wchodzi następujące drogi:

1. Werbiąż - Kołomyja,
2. Oskrześnice - Kołomyja,
3. Korolówka - Kołomyja,
4. Cieniawa - Kołomyja w punkcie dotychczasowym,
5. Piadyki - Kołomyja,
6. Kamioneczki - Kołomyja,
7. Słobódka leśna - Kołomyja w punkcie dotychczasowym,
8. Rakowczyk - Kołomyja w punkcie dotychczasowym,
9. Szeparowce - Kołomyja,
10. Diatkowce - Kołomyja,
11. Sopów - Kołomyja,
12. Ispas - Kołomyja.

Art. III.

Opłatę myta kopytkowego pobierać należy raz tylko przy
wstępie do miasta, a to według następującego wymiaru:

1. od konia, osła lub muła w zaprzęgu 8 (ośm) h;
2. od każdej sztuki bydła rogatego w zaprzęgu 4 (cztery) h;
3. od bydła luzem idących, od konia, osła lub muła 4
(cztery) h;

4. od sztuki owiec, kóz, nierogacizny, jagniąt, kozłat, źrebiąt 2 (dwa) h ;

Bydłęta ssące wszelkiego rodzaju, które z matkami idą, tak samo cielęta, owce, kozy, nierogacizna, jagnięta, kozłeta na wozie wiezione lub na plecach niesione są wolne od opłaty myta kopytkowego.

Art. IV.

Przy poborze myta kopytkowego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych, lub o ich niżeniu.

Art. V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania tychże w ogóle i w dobrym stanie i używania na ten cel wszelkich zasobów ustawą drogową wskazanych.

Art. VII.

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe przed rozpoczęciem roku budżetowego Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego podług postanowień powyższego artykułu VI.

Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile preliminowane na ten rok roboty z funduszu poboru myta kopytkowego, oraz z innych zasobów ustawą drogową wskazanych, uskutecznione zostały i czy cały dochód, który z tych źródeł wpłynął do miejscowego funduszu drogowego był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

Art. IX.

Kontrolę nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego wykonuje Wydział powiatowy, a względnie Wydział krajowy w myśl §. 21. ustawy drogowej z dnia 10. grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155., przyczem służy mu prawo przedsięwzięcia stosownych środków zaradczych na koszt gminy pobierającej myto kopytkowe.

Art. X.

Gdyby gmina pobierająca myto kopytkowe wymienionych w tem rozporządzeniu warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe wskazane ustawą drogową z dnia 10. grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155.

Jeżeliby zwykle środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu drogowego, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych ulic, placów i dróg, niemniej też funduszków w myśl postanowień §. 24. ustęp ostatni ustawy drogowej z 10 grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155.

Art. XI.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych to jest opłatą myta kopytkowego objętych, gmina pobierająca myto kopytkowe nie będzie pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Art. XII.

Ustawa ta wchodzi w moc obowiązującą w 14 dni po ogłoszeniu jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Równocześnie utraci moc obowiązującą ustawa z dnia 22. maja 1897 r. Dz. u. kr. Nr. 32. o udzieleniu gminie miasta Kołomyi koncesyi na pobór opłat kopytkowych.

Art. XIII.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.
